

Zelf boeven vangen

18

P+ MEI + JUNI 2009

Hoe interesseer je meer jongeren voor politiewerk en krijg je hen in die sector aan het werk? En dan bij voorkeur nieuwe Nederlanders? De FNV nam in 2006 het initiatief om het stageproject Doorlopende Leerlijn Politie te ontwikkelen, bedoeld voor leerlingen uit vmbo-3, vmbo-4 en het mbo. En met succes, dankzij de samenwerking met het regiokorps Haaglanden en de scholen. “De belangstelling voor een praktijkstage bij het regiokorps Haaglanden is groot. Het aantal deelnemers steeg in een jaar tijd van 81 vorig schooljaar naar 215 dit jaar”, zegt stagebegeleidster Irma Neijman.

“**N**og een paar weken, dan ben ik een echte agent”, zegt stagiair Özcan Özdemir (18) trots. “Dan mag ik zelf boeven vangen.” Het is niet verwonderlijk dat het project zo succesvol is, vooral omdat de nadruk ligt op stage. Want de politiepraktijk, zo ondervinden we aan den lijve, is geweldig spannend. Op een doorsnee vrijdagavond gaan we met Özdemir, zijn stagebegeleidster en twee agenten in Den Haag op pad met een busje. Maar liefst vijf incidenten vinden tussen half acht en middernacht plaats. Özdemir kan zijn verworven kennis en kunde in de praktijk brengen. Bij de laatste arrestatie ontdekt hij onmiddellijk noppen onder de sportschoenen van een agressieve man. De politieagenten

geven hem later een compliment: zij hadden de noppen niet ontdekt. Özdemir komt naar buiten met de schoenen in zijn hand. De arrestant, die alleen tot rust gebracht kon worden met pepperspray, zit achterin de bus met een politieagent, die hem stevig vasthoudt. De stagebegeleidster legt Özdemir uit waarom dat nodig is. Een extra veiligheidsmaatregel vanwege onze aanwezigheid. Özdemir is vanaf het begin van het project als vmbo'er begonnen. Daarna volgden een beveiligingsopleiding en de politieopleiding. Hij is nu bijna klaar.

“Wil je tussen de burgers staan, dan moet je de taal van de burgers kunnen spreken”, zegt pro-

jectleider Ben Minkjan. “Veel korpsen hebben of krijgen te maken met grote tekorten aan personeel, vooral aan blauw personeel. Dat komt onder andere doordat het de politieorganisatie niet lukt genoeg jongeren te werven voor de politieopleidingen. In het verleden hebben we geprobeerd om de allochtone beroepsbevolking te interesseren voor politiewerk, maar met te weinig resultaten.” Volgens Minkjan zijn jongeren geïnteresseerd in politiewerk. Dat geldt ook voor allochtone jongeren. “Ongeveer 45 à 50 procent van het politiepersoneel komt uit vmbo-opleidingen. Ruim 70 procent van de leerlingen die een vmbo-opleiding volgen in de vier grote steden zijn allochtone leerlingen. Als je als politieorga-

nisatie een afspiegeling wilt zijn van de samenleving, dan moet je er vroeg mee beginnen”, denkt Minkjan. De essentie van dit project is het aanleggen van een doorlopende leerlijn naar de politieacademie voor leerlingen die in eerste instantie een beroepsopleiding volgen in het vmbo SD&V (sport, dienstverlening en veiligheid) of het mbo. Binnen het korps Haaglanden zijn de drijvende krachten achter het project Doorlopende Leerlijn Politie projectleider Ben Minkjan en stagebegeleidster Irma Neijman. Neijman kent de praktijk van het politiewerk van binnen en van buiten en zag het project als een enorme uitdaging. “Samen met Ben heb ik een stageprogram-

19

P+ MEI + JUNI 2009

De politiepraktijk, zo ondervinden we aan den lijve, is geweldig spannend. Maar liefst vijftien incidenten vinden tussen half acht en middernacht plaats.

ma ontwikkeld dat de leerlingen kennis laten maken met de vele facetten van het politiewerk. Het programma begint al in de derde klas van het vmbo met een ‘snuffelstage’ die hen onder andere langs de honden, de paarden, de meldkamer en de arrestantenbewaring voert. De laatste stage vindt plaats terwijl ze op het mbo zitten en dan gaan ze uiteindelijk zelfs mee op de surveillance. De stages zijn niet alleen bedoeld om de leerlingen meer kennis te bezorgen over het politiewerk; er wordt ook veel aandacht besteed aan hun houding en gedrag.

Op die spannende vrijdagavondstage spreekt Özcan ons zelfs tijdens een snelle, slingerende tocht met sirene en zwaailichten met ‘u’ aan. Is hij zo opgevoed? “Nee, dat heb ik hier geleerd.” De aanstormende agent wist aanvankelijk niet wat hij wilde worden. “Tijdens mijn allereerste stage bij de politie was ik meteen verkocht. Ik wist: dit wil ik doen. Niet alleen vanwege het uniform en het stoere imago van dit vak, maar ook omdat ik graag iets wil betekenen voor de maatschappij.” Na een brandmelding, die snel door de brandweer is overgenomen, komt een bericht binnen van de meldkamer: twee dames zijn in gevecht, waarvan er één met een mes zwaait.

De sirenes gaan aan en de agent drukt het gaspedaal vol in. Bij aankomst blijken nog drie politiewagens aanwezig. De ruzie wordt snel gesust en een van de dames wordt naar het politiebureau gebracht. Özdemir kijkt vol belangstelling toe hoe zijn aanstaande collega’s het incident oplossen.

In Vogelaarwijken zoals de Haagse Schilderswijk, waar Özcan vandaan komt en kinderen minder kansen hebben om vooruit te komen, is van het belang om jongeren met potentie aandacht te geven, denkt stagebegeleidster Neijman. “Door deelname aan ons stageproject krijgen ze Nederlands, trainingen in vaardigheden en uitzicht op een eventuele toekomst bij de politie. Voorheen was dat voor velen een onbereikbaar en niet-realistisch doel. Nu willen ze aan het eind van de stages niet eens meer terug naar school”, aldus Neijman. Ook als de leerlingen bij de politieacademie aan de opleiding beginnen, blijft Irma ze volgen. “De leerlingen zijn en blijven erg enthousiast over de introductie in de politiewereld die we hun geboden hebben. Als gevolg daarvan neemt de instroom toe. En dat is wat we in het hele land moeten bereiken.” Het project is gestart in 2006 en wordt nu uitgevoerd door het regiokorps Haaglanden, in samenwerking met het Mondriaancollege, het Variascollege en het Westhagecollege in Den Haag en het Christelijk Lyceum Delft. Financieel was dat mogelijk door een subsidie van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), aangevraagd door de FNV. Cruciaal zijn de praktijkstages. Leerlingen uit vmbo-3, vmbo-4 en het mbo volgen stages bij politie Haaglanden, waarbij telkens meer ver-

“Tijdens mijn allereerste stage bij de politie was ik meteen verkocht”, zegt Özcan Özdemir. “Ik wist: dit wil ik doen.”

antwoordelijkheid aan de stagiaires wordt geboden. “Gekoppeld aan deze stages krijgen de leerlingen trainingen beroepsvaardigheden. Resultaat: leerlingen maken, vaak al na de eerste stage in het vmbo, een bewuste keuze. De meesten zijn zeer gemotiveerd geraakt voor het politiewerk”, zegt Neijman. Het doel van het project is het bevorderen van de instroom van jongeren bij de politie, en dan in het bijzonder de instroom van allochtone jongeren. Dit laatste is een pluspunt van het project, vinden alle betrokken instanties. Volgens Minkjan is op dit moment 6 procent van het personeel van de politie Haaglanden allochtoon. “Dit is ook het landelijk beeld. We streven naar minimaal 10 procent. Met dit project heb ik goede hoop. Want ons korps heeft jaarlijks twee- à driehonderd nieuwe collega’s nodig.” Een ander opvallend resultaat is de sterke stijging van het aantal allochtone jongeren dat zich heeft aangemeld voor het stageprogramma bij de Haagse politie. Blijkbaar is de tijd voorbij dat het voor deze groep jongeren sociaal gezien nogal lastig was om openlijk toe te geven dat ze wel iets voelden voor een baan bij de politie.

De volgende melding gaat over een man die een stofzuiger in een autowasserette zou vernielen. Bij aankomst zegt Özdemir tegen stagebegeleidster Irma: “Ik ken deze man en zijn

Het programma begint al in de derde klas van het vmbo met een ‘snuffelstage’ die leerlingen onder andere langs de honden, de paarden, de meldkamer en de arrestantenbewaring voert.

vrienden.” Er blijken meerdere agenten ter plaatse; zij kunnen het zonder hulp van Özcan doen. Met de stofzuiger blijft niks mis. Maar de vermeende vernielers heeft de pech dat hij nog een straf moet uitzitten of een boete moet betalen. In elk geval moet hij mee met de aanwezige agenten. Bij een supermarkt in het centrum blijkt een dronken Oost-Europeaan een poging tot diefstal te hebben gedaan. De beveiliging heeft hem al aangehouden. Onze politiemensen hoeven hem alleen maar in de boeien te slaan om hem mee te nemen. Özdemir blijft op een afstand en kijkt toe. We voelen aan hem dat hij graag wil meedoen, maar hij moet nog een paar weken wachten. “Nog even, dan kan ik dit ook doen”, zegt hij.

Een groot deel van de leerlingen, zo’n 90 procent, is zeer tevreden over hun stagejaar. In het schooljaar 2007/2008 liepen veertig vmbo 3-leerlingen, vijftientwintig vmbo 4-leerlingen en zestien leerlingen uit het mbo stage. Doorstroomcijfers laten zien dat 70 procent van de leerlingen uit het mbo-brugjaar politie erin slaagt aansluitend een baan bij de politie te vinden. “Vijftien van de zestien mbo-deelnemers zijn inmiddels aangenomen op de politieacade-

mie”, zegt Irma Neijman. Van de vmbo 4-leerlingen is inmiddels 80 procent doorgestroomd naar het mbo-brugjaar politie. Goed voorbeeld doet goed volgen: het aantal vmbo/mbo-leerlingen dat bij de Haagse politie stage wil lopen is in één jaar tijd meer dan verdubbeld. Dit schooljaar gaat het om honderd vmbo 3-leerlingen, 85 vmbo 4-leerlingen en dertig mbo-leerlingen. Naar verwachting zal de belangstelling nog verder toenemen door de stijgende populariteit van de vmbo-studierichting SD&V. Daarnaast hebben ook andere mbo-scholen in de omgeving van Den Haag inmiddels interesse getoond in het aanbieden van jongerenstages bij de politie. Door de Haaglanden-aanpak lijkt een structurele instroom van nieuwe agenten gegarandeerd te zijn. In oktober 2008 werd het project Doorlopende Leerlijn Politie gepresenteerd tijdens de conferentie ‘Jongeren aan de slag’ in Den Haag. “Het gaat de FNV om alle jongeren. Maar speciaal ook om jongeren uit etnische minderheden. Hun werkloosheid is immers veel hoger dan die van autochtone jongeren”, zei FNV-voorzitter Agnes Jongerius in haar toespraak. Volgens haar moet het echter niet alleen gaan om allochtonen. “We kiezen voor projecten waar de kans groot is dat er veel allochtone jongeren aan meedoen. Zoals hier in Den Haag. We kiezen niet voor projecten, uitsluitend voor allochtone jongeren. Dat stigmatiseert. En bovendien is de aanpak van dit project absoluut ook van belang voor autochtone jongeren.” De FNV vindt de ‘aanpak Haaglanden’ zo succesvol, dat de vakcentrale deze ook in andere tekortsectoren promoot. Ook Neijman en Minkjan vinden dat deze wervingsmethode in het hele land ingevoerd

zou moeten worden. Liefst zo snel mogelijk. Het politiekorps Rotterdam staat inmiddels op het punt om met dit project te starten. Neijman: “Wij hebben personeel tekort, scholen hebben jongeren. De Nederlandse Politiebond en de FNV willen graag helpen om dit project landelijk uit te rollen. Betere omstandigheden kunnen we niet hebben.”

Voor de politie Haaglanden speelt het personeelstekort in dit project een grote rol. Voor aanstaande agent Özcan heeft het project een andere betekenis. Hij vindt er zijn toekomst en hoopt voor zijn eigen Schilderwijk, waar hij is geboren en getogen, een toegevoegde waarde te hebben. “Ik wil aan andere jongeren, die niet weten wat ze willen doen, laten zien dat het mogelijk is om een mooie baan te hebben. Het is fijn om voor rust te zorgen in de wijk.” ■

Dit is een van de projecten die beschreven staan in het boekje ‘De kleurrijke vakbeweging’ dat in mei door de FNV wordt uitgegeven.

www.politie.nl/Haaglanden
www.fnv.nl

